

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Prop. 97 L

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om elsertifikater
(første kontrollstasjon)

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	4.3	Evalueringsrelevant forbruk	15
2	Status for elsertifikatmarkedet	6	4.4	Endring av lov om elsertifikater § 17	17
2.1	Utbygging	6	4.5	Endring av lov om elsertifikater § 21	18
2.2	Historiske priser	6	4.6	Vurdering av enkelte andre forhold	18
2.3	Vedrørende svensk ambisjonsøkning	7			
3	Bakgrunnen for lovendringsforslaget	7	5	Økonomiske og administrative konsekvenser	20
3.1	Om forberedelsene	7	5.1	Konsekvenser for myndighetene	20
3.2	Gjennomføring av høring	7	5.2	Konsekvenser for ulike aktører	20
3.3	Høringsinstansenes syn	9	6	Merknader til endringsforslagene	20
4	Departementets lovforslag	10			
4.1	Endring av lov om elsertifikater § 8 første ledd	10		Forslag til lov om endring i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater (første kontrollstasjon)	23
4.2	Endring av lov om elsertifikater § 8 fjerde ledd	12			

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Prop. 97 L

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon)

*Tilråding fra Olje- og energidepartementet 17. april 2015,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Olje- og energidepartementet fremmer i denne proposisjonen forslag til endring av lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater (elsertifikatloven). Forslaget til lovendring inneholder tre hovedelementer: Det foreslås å utvide overgangsordningen. Det foreslås en justering av elsertifikatkvotene i tråd med Norges forpliktelser etter avtalen mellom Norge og Sverige om et felles marked for elsertifikater. Videre foreslås en forlengelse av sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater. Det foreslås i tillegg enkelte andre, mindre endringer i loven.

Endringene gjelder lov om elsertifikater § 8 om godkjenning av produksjonsanlegg, § 17 om årlige elsertifikatkvoter, § 18 om elsertifikatpliktens omfang og § 21 om avgift for manglende annullering av elsertifikater.

Norge og Sverige har siden 1. januar 2012 hatt et felles marked for elsertifikater. Grunnlaget for dette samarbeidet er nedfelt i *Avtale mellom Kongeriket Norges regjering og Kongeriket Sveriges regjering om et felles marked for elsertifikater av 29. juni 2011*, jf. Prop. 5 S (2011–2012). Avtalens artikkel 8 fastsetter at den første kontrollstasjonen for det felles elsertifikatmarkedet skal finne sted innen utgangen av 2015. En kontrollstasjon innebærer gjennomføring av felles utredninger og drøftelser mellom landene om blant annet behov for

endringer eller justeringer i regelverket om elsertifikater. Beslutninger som berører vesentlige rammebetingelser for elsertifikatmarkedet skal fortrinnsvis gjøres ved kontrollstasjoner. Arbeidet med kontrollstasjonen tar sikte på at lovendringer trer i kraft 1. januar 2016. Denne proposisjonen inneholder forslag til den delen av oppfølgingen av kontrollstasjonen som krever lovendring.

Både avtalen med Sverige og elsertifikatloven trådte i kraft 1. januar 2012. Enkelte kraftverk som var bygget ut før denne tid i Norge fikk på bestemte vilkår også rett til å delta i elsertifikatmarkedet. Vilkårene for disse kraftverkene deltaelse i elsertifikatmarkedet, omtalt som overgangsordningen, følger av loven § 8.

Departementet foreslår en endring i elsertifikatloven § 8 første ledd bokstav b) for at vannkraftanlegg med installert effekt under 10 MW og byggestart etter 1. januar 2004 skal ha rett til elsertifikater. Dette utgjør en utvidelse av overgangsordningen, som hittil har omfattet vannkraftverk med installert effekt inntil 1 MW med byggestart mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009. Samtidig foreslår departementet en endring i forskriftshjemmelen i § 8 tredje ledd, for å gi departementet adgang til å forskriftsregulere at anlegg under overgangsordningen, som er idriftsatt før 1. januar 2012, må søke om rett til elsertifikater innen en fastsatt frist. Dette forslaget er begrunnet i elsertifikatmarkedets behov for forut-

sigbarhet med hensyn til hvor mye kraftproduksjon som omfattes av overgangsordningen.

Videre foreslår departementet endring av loven § 8 fjerde ledd, første punktum, som fastsetter når anlegg må være idriftsatt for å kvalifisere for rett til elsertifikater. Departementet foreslår å utvide denne fristen med 12 måneder, fra 31. desember 2020 til 31. desember 2021. Bakgrunnen for forslaget er å unngå at gode prosjekter ikke blir realisert som følge av risiko for forsinkelse som kan innebære at retten til elsertifikater faller bort.

Utredninger gjennomført i forbindelse med kontrollstasjonen har avdekket at det er nødvendig med justering i elsertifikatkvotene for å overholde avtalen med Sverige. Departementet foreslår som følge av dette endringer i kvotene i loven § 17.

Departementet foreslår en språklig endring i ordlyden i loven § 18 første ledd som presiserer at dersom det foreligger beregningsrelevant mengde elektrisk energi, skal elsertifikatplikten omfang avrundes til nærmeste megawatttime, men plikten skal likevel omfatte minst ett sertifikat. Det foreslås ingen endringer i grunnlaget for hva som anses som beregningsrelevant mengde elektrisk energi, men departementet legger til grunn at raffinerier omfattes av begrepet kraftintensiv industriell virksomhet i § 18 annet ledd, annet punktum. Det kan i forskrift fastsettes at kraftforbruk i raffinerier ikke anses beregningsrelevant, og dermed blir fritatt fra elsertifikatplikten.

Departementet foreslår en endring i loven § 21 første ledd for innføring av rente på avgift for manglende annullering av elsertifikater.

2 Status for elsertifikatmarkedet

2.1 Utbygging

I henhold til avtalen mellom Norge og Sverige av 29. juni 2011 er samlet mål for ny fornybar elproduksjon i det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet 26,4 TWh i 2020. Fornybar elproduksjon som er idriftsatt etter 1. januar 2012 og godkjent for rett til elsertifikater inngår i det felles målet. Per 1. januar 2015 er det godkjent anlegg med en normalårsproduksjon tilsvarende 10,3 TWh som inngår i det felles målet. Av dette er anlegg med en normalårsproduksjon på 1,7 TWh bygget i Norge og anlegg med en normalårsproduksjon på 8,6 TWh bygget i Sverige. Produksjonen i Norge består i hovedsak av vannkraft (1,4 TWh) og litt vindkraft (0,3 TWh), mens i Sverige består produksjonen i hovedsak av vindkraft (6,6 TWh), noe

biokraft (1,5 TWh) og litt vann- (0,5 TWh) og solkraft (0,02 TWh).

I tillegg tildeles elsertifikater til kraftverk idriftsatt før 1. januar 2012 som omfattes av de såkalte overgangsordningene i Norge og Sverige. I Norge gjelder dette alle fornybare kraftanlegg med byggestart etter 7. september 2009 og mindre vannkraftverk med byggestart tilbake til 1. januar 2004. Sverige innførte allerede i 2003 et nasjonalt elsertifikatsystem. Den svenske overgangsordningen omfatter fornybar elproduksjon som ble idriftsatt før opprettelsen av den felles norsk-svenske ordningen 1. januar 2012 og som er godkjent under den nasjonale svenske elsertifikatordningen. Norge og Sverige er hver ansvarlig for å finansiere produksjonen som faller inn under de nasjonale overgangsordningene. Under den norske overgangsordningen er det per 1. januar 2015 godkjent anlegg med en normalårsproduksjon tilsvarende 0,7 TWh, mens den svenske overgangsordningen omfatter per 1. januar 2015 anlegg med en normalårsproduksjon tilsvarende 10,6 TWh.

2.2 Historiske priser

Prisen på elsertifikater bestemmes av tilbud og etterspørsel. Handel skjer gjennom bilaterale avtaler mellom kraftprodusenter og elsertifikatpliktige aktører og via meglere. Elsertifikater eksisterer kun elektronisk, henholdsvis i det norske eller svenske elsertifikatregisteret (NECS og Cesar). All handel med elsertifikater registreres i elsertifikatregistrene.

Prisen på elsertifikater i det norske elsertifikatregisteret (NECS) har fra januar 2012 til januar 2015 stort sett variert mellom NOK 15 øre/kWh og NOK 19 øre/kWh. Det er imidlertid registrert handler opp mot NOK 28 øre/kWh.

Det er flere meglere som omsetter elsertifikater, herunder Svensk Kraftmäkling, Cleanworld og ICAP. Svensk Kraftmäkling er den største aktøren. I henhold til Svensk Kraftmäklings prisnotering har gjennomsnittlig månedlig spotpris i elsertifikatmarkedet fra januar 2012 til januar 2015 variert mellom NOK 12 øre/kWh og NOK 21 øre/kWh.

2.3 Vedrørende svensk ambisjonsøkning

Det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet er regulert av avtale mellom Norge og Sverige om et felles marked for elsertifikater av 29. juni 2011, jf. Prop. 5 S (2011–2012). Avtalen av 29. juni 2011 ligger til grunn for omtalen av elsertifikatmarkedet i denne proposisjonen. Olje- og energidepartemen-

tet og det svenske Miljø- og energidepartementet har fremforhandlet en avtale om endringer i avtalen av 29. juni 2011. Endringsavtalen krever ikke lovendringer på norsk side. På ordinær måte vil Stortinget i løpet av våren 2015 bli forelagt sak om samtykke til inngåelse av endringsavtalen. I den forbindelse har endringsavtalen vært gjenstand for alminnelig høring.

3 Bakgrunnen for lovendringsforslaget

3.1 Om forberedelsene

Det er tett samarbeid mellom myndigheter i Norge og Sverige om forvaltningen av elsertifikat-systemet. Dette gjelder også arbeidet med kontrollstasjonen. Elsertifikatmarkedet er på svensk side regulert ved Lag 2011:1200 om elcertifikat, og Förordning 2001:1480 om elcertifikat. Svensk regelverk foreslås også endret som følge av kontrollstasjonen. Prosessen for lovendring i Norge og Sverige er noe forskjellig, men er koordinert så langt det er mulig.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fikk i brev av 8. februar 2013 i oppdrag av departementet å utarbeide grunnlag for kontrollstasjonen. NVE overleverte 11. februar 2014 rapporten *Kontrollstasjonsrapport: NVEs gjennomgang av elsertifikatorrdningen* (Rapport nr. 5/2014). Departementet la samme dag NVEs rapport ut på høring på departementets nettside for eventuelle merknader med høringsfrist 12. mai 2014. Departementet mottok 30 høringsuttalelser til rapporten. På svensk side har Energimyndighetens rapport *Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2015* (ER 2014:04) vært på høring.

NVE fikk i brev av 10. oktober og 21. november 2014 i tilleggsoppdrag å utarbeide oppdatert forslag til justering av kvotekurven. NVE besvarte oppdragene i brev av 24. november 2014.

På bakgrunn av NVEs kontrollstasjonsrapport (Rapport nr. 5/2014), høringsinnspill til NVEs rapport og NVEs brev av 24. november 2014 sendte departementet et høringsnotat med forslag til endring av lov om elsertifikater på høring 3. desember 2014.

Lovendringsforslaget er utarbeidet på bakgrunn av høringsnotatet av 3. desember 2014 og høringsinnspillene til dette.

Det felles markedet for elsertifikater utgjør en samarbeidsmekanisme som faller inn under fornybardirektivet (2009/28/EF). Dette lovendringsforslaget gjelder norske internrettslige forhold,

innenfor rammen av det etablerte samarbeidet mellom landene og i tråd med direktivet.

3.2 Gjennomføring av høring

Departementet sendte forslag til endring i lov om elsertifikater på høring 3. desember 2014. Høringsfristen var 19. januar 2015. Høringsnotatet ble sendt til følgende institusjoner og organisasjoner:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
 Finansdepartementet
 Klima- og miljødepartementet
 Kommunal- og moderniseringsdepartementet
 Nærings- og fiskeridepartementet
 Utenriksdepartementet

Brønnøysundregistrene
 Datatilsynet
 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
 Finanstilsynet
 Forbrukerombudet
 Forbrukerrådet
 Innovasjon Norge
 Konkurransetilsynet
 Miljødirektoratet
 Norges vassdrags- og energidirektorat
 Oljedirektoratet
 Toll- og avgiftsdirektoratet
 Sametinget
 Samtlige fylkesmenn
 Skattedirektoratet
 Statistisk sentralbyrå (SSB)

Agder Energi AS
 Aksjonærforeningen i Norge
 Asplan Viak AS
 Bergen Energi Green Services AS (Bergen Energi)
 Bellona
 BKK AS
 Commerzbank
 Christian Michelsen Research
 CICERO
 Den norske advokatforening
 Den Norske Turistforening
 Distriktenes energiforening (Defo)
 DNB Bank
 E-CO Energi AS
 Ecohz AS
 Elklagenemnda
 Energi Norge
 Energibrukerne
 Enova SF

Esso Norge AS
 Finansforbundet
 Finansnæringens Hovedorganisasjon
 Fortidsminneforeningen
 Framtiden i våre hender
 Fred Olsen Renewables AS
 Fridtjof Nansens Institutt
 Friluftslivets Fellesorganisasjon
 Greenpeace Norge
 Greenstream Networks
 Handelshøyskolen BI
 Havgul AS
 HG Capital
 Huseiernes Landsforbund
 Hydro Energi AS
 ICAP Energy AS
 IFE – Institutt for energiteknikk
 Kommunesektorens organisasjon – KS
 KS, v/Bedrift
 Landsorganisasjonen i Norge (LO)
 Landssamanslutninga av vasskraftkommunar
 Landssammenslutningen av norske
 vindkraftkommuner
 Lyse Produksjon AS
 Markedskraft AS
 Natur og Ungdom
 Naturvernforbundet
 Nordpool NASDAQ OMX
 Nord Pool Spot
 Norges Bank
 Norges Bondelag
 Norges forskningsråd
 Norges Handelshøyskole
 Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
 Norges Miljøvernforbund
 Norges Skogeierforbund
 Norges Teknisk-Naturvitenskapelige
 Universitet (NTNU)
 Norges vassdrags- og energidirektorat
 Norsk Bioenergiforening (NOBIO)
 Norsk bonde- og småbrukarlag
 Norsk Energi
 Norsk Hydro ASA
 Norsk Fjernvarme
 Norsk Industri
 Norsk institutt for naturforskning
 Norsk institutt for skog og landskap
 Norsk institutt for vannforskning
 Norsk Miljøkraft AS
 Norsk olje og gass
 Norsk Petroleumsinstitutt
 Norsk solenergiforening
 Norsk Teknologi
 Norwea
 NOS Clearing ASA

NTE Energi
 Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
 Samarbeidande Kraftfylke (Kraftfylka)
 Samarbeidsrådet for biologisk mangfold
 (SABIMA)
 Samarbeidsrådet for naturvernsaker
 Sarepta Energi AS
 SCATEC
 Seatower AS
 SINTEF Energiforskning AS
 Småkraft AS
 Småkraftforeninga
 Statkraft SF
 Statnett SF
 Statoil ASA
 Statskog SF
 Sway AS
 TrønderEnergi Kraft AS
 Universitetet i Bergen
 Universitetet i Oslo
 Universitetet i Stavanger
 Universitetet i Tromsø
 Vasa Vind
 Vestavind Kraft AS
 WWF-Norge
 Zephyr AS
 Zero
 ØKOKRIM

Høringsnotatet ble lagt ut på departementets internettside med åpen invitasjon også for andre enn de som stod på høringslisten til å komme med uttalelse. Det kom inn høringsuttalelser fra 81 instanser. Høringsuttalelsene er lagt ut på departementets internettsider. Følgende 12 høringsuttalelser har ikke merknader:

Barne-, likestillings- og inkluderings-
 departementet
 Finansdepartementet
 Klima- og miljødepartementet
 Utenriksdepartementet

Brønnøysundregistrene
 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
 Finanstilsynet
 Konkurransetilsynet
 Skattedirektoratet
 Statistisk Sentralbyrå (SSB)
 Toll- og avgiftsdirektoratet
 Handelshøyskolen BI

Følgende 69 høringsinstanser har avgitt realitetsuttalelse til høringsnotatet:

Agder Energi AS
 Bellona
 Bergen Energi AS
 BKK AS
 Bulko Kraft AS
 Byrkjelo Kraft AS
 CICERO Senter for klimaforskning
 Den norske advokatforening
 Dirdal Kraft AS
 Distriktenes energiforening (Defo)
 E-CO Energi AS
 Ecohz AS
 Eidsdal Kraft AS
 Energi Norge
 Enova SF
 Fønhus Kraft AS
 Gire Kraft AS
 Gravbrøtffoss Kraft
 Harstveitbekken kraft AS
 HgCapital
 Hjorteland Kraft AS
 Hydro Energi AS
 Ilaget Energi AS
 Innvik Kraftverk AS
 Jardøla Kraft AS
 Julfoss Kraft AS
 Kiær Mykleby
 Kvernstad Kraft AS
 Landsorganisasjonen i Norge (LO)
 Lyse Produksjon AS
 Meløy Energi AS
 Mosbakka Kraft AS
 Myklebust Kraft AS
 Naturvernforbundet
 Norges Miljøvernforbund
 Norsk Industri
 Norsk olje og gass
 Norsk solenergiforening
 Norwea
 NTE Energi AS
 Rafdal Energi AS
 Rendalselva Kraftverk AS
 Rendalsvik Kraftverk AS
 Røros Elektrisitetsverk AS
 Råssåfoss Kraft AS
 Sagelva Minikraftverk AS
 Samarbeidande Kraftfylke (Kraftfylka)
 Sarepta Energi AS
 SFE Produksjon AS (Sogn og Fjordane Energi)
 SKL Produksjon AS
 Skrudsarkraft AS
 Småkraft AS
 Småkraftforeninga
 Småkraftforeninga i Møre og Romsdal
 Statkraft AS

Statnett SF
 Statoil ASA
 Storebrekk kraftverk
 Stranda Energi AS
 Sunnfjord Energi AS
 Svensk Vindenergi
 Svorka Produksjon AS
 Teknisk-naturvitenskapelig forening (Tekna)
 TrønderEnergi Kraft AS
 Ulvig Kiær AS
 Øyadalen Kraftverk AS
 Vika kraft AS
 WWF-Norge (WWF)
 Zero

3.3 Høringsinstansenes syn

Under følger en kort oppsummering av høringsuttalelsene. Høringsuttalelsene gjennomgås nærmere under omtalen av de konkrete forslagene til lovendringer i kapittel 4. Oppsummeringen av høringsinstansenes syn er fordelt på ulike temaer. Mange av uttalelsene fra småkraftverkseiere inneholder sammenfallende synspunkter.

Svært mange høringsinstanser gir tilslutning til å utvide overgangsordningen til å omfatte vannkraftverk under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004, herunder *Bellona*, *Energi Norge*, *Statkraft*, *Småkraftforeninga* og *samtliges småkraftverkseiere*. Enkelte av disse ønsker en ytterligere utvidelse av overgangsordningen. Derimot støtter ikke *Cicero*, *E-CO Energi*, *Enova*, *HgCapital*, *LO*, *Norsk Industri* og *Svensk Vindenergi* en utvidelse av overgangsordningen. Disse peker på merkostnaden for elsertifikatpliktige ved utvidelsen, likebehandling og at en slik utvidelse kan skape usikkerhet i elsertifikatmarkedet.

Flertallet av høringsinstansene støtter forslaget om å utvide sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater med ett år. En rekke høringsinstanser ønsker primært en unntaksregel for prosjekter med planlagt idriftsettelse i 2020, som skal kunne tildeles elsertifikater etter søknad ved forsinkelser grunnet forhold utenfor utbyggers kontroll. En rekke høringsinstanser ønsker at det åpnes for at anlegg med idriftsettelse helt frem til 2035 kan få elsertifikater, men med en avkortet tildelingsperiode.

Agder Energi, *Kraftfylka*, *Norsk Industri*, *Norsk olje og gass* og *Statoil* støtter forslaget om at raffinerier fritas for elsertifikatplikten. På den annen side er *Cicero*, *Norges Miljøvernforbund* og *Zero* imot å fritta raffineriene for elsertifikatplikten.

Ingen høringsinstanser har innvendinger til forslag til justering av kvotekurven. Flere høringsin-

stanser påpeker at det er viktig at kvotene fastsettes etter like prinsipper i Norge og Sverige. En rekke høringsinstanser ønsker at kvotene fastsettes i TWh i loven fremfor som en andel.

En rekke høringsinstanser peker på behovet for økt markedsinformasjon, og at dette gjelder først og fremst informasjon om svenske prosjekter. Flere høringsinstanser ønsker en felles norsk-svensk database med oversikt over status for utbyggingsprosjekter. *Energi Norge*, *HgCapital* og *Norwea* ønsker at myndighetene gjør rapportering av investeringsbeslutninger pliktig.

Agder Energi, *Bergen Energi*, *Energi Norge*, *Hydro Energi*, *Norwea*, *NTE*, *Sarepta*, *TrønderEnergi* og *SKL Produksjon* peker på at neste kontrollstasjon må gjennomføres tidligere enn i 2019 for å ha innvirkning på måloppnåelsen i 2020. Flere av disse mener også at utredningsoppdrag i forbindelse med neste kontrollstasjon i større grad må koordineres mellom Norge og Sverige.

Flere aktører peker på ulikheter i rammebetingelser i Norge og Sverige ved etablering av fornybar kraftproduksjon og ønsker like rammevilkår, herunder *Bellona*, *Lyse Produksjon*, *Norsk Industri*, *NTE*, *Sarepta* og *TrønderEnergi*. Disse er positive til at regjeringen har varslet gunstige avskrivingsregler for vindkraft. Det pekes spesielt på at det i Sverige finnes en regel som gir mulighet for å fritas for elavgift ved egenproduksjon av vindkraft. *Norsk Solenergiforening* og *Ecohz* er særlig opptatt av rammevilkårene for solkraft.

Enova ønsker innføring av en ny støtteordning i forlengelse av elsertifikatorrdningen for å opprettholde investeringer i fornybar kraftproduksjon også etter 2020. *WWF* mener det bør innføres et teknologidifferensierende system etter 2020 for å bidra til å kommersialisere nye løsninger vi trenger på vei mot lavutslippssamfunnet.

Naturvernforbundet mener elsertifikatorrdningen i liten grad har gitt insentiver til overgang fra fossilt til fornybart, men ført til et enormt press på norsk natur. *Norges Miljøvernforbund* ønsker at elsertifikatorrdningen avvikles.

Flere av høringsinstansene peker på at myndighetene må etablere en strategi for hvordan den økte kraftproduksjonen skal tas i bruk, bl.a. *Energi Norge*, *NTE*, *Sarepta*, *TrønderEnergi*, *Norwea* og *WWF*.

Statnett mener at ny kraftproduksjon bør etableres der det kreves mindre netttiltak, da ledetiden for sentralnett er lang.

Ecohz mener at det bør innføres tiltak for å sikre at ny produksjon som er idriftsatt etter 1. januar 2012 velger å ta ut elsertifikater. Eventuelt

at det innføres en ordning slik at denne produksjonen teller med i elsertifikatorrdningen.

Flere høringsinstanser kommenterer på den svenske regjeringens ønske om å øke målet for elsertifikatmarkedet. *Energi Norge* ser ikke behov for ytterligere subsidier frem mot 2020 eller 2030 og ønsker ikke en ambisjonsheving eller en forlengelse av elsertifikatsystemet. *Agder Energi* er positiv til en svensk ambisjonsheving så fremt det økte antallet sertifikater finansieres fullt ut ved en økning i kvoteplikten på svensk side. *Småkraftforeninga*, *Småkraftforeninga i Møre og Romsdal*, samt en rekke *småkraftverkseiere* viser til at en ambisjonsøkning i elsertifikatorrdningen vil ha betydning for framtidig prising av kraft og mener endringene bør vurderes nøye i forhold til norsk fornybar kraftproduksjon.

4 Departementets lovforslag

4.1 Endring av lov om elsertifikater § 8 første ledd

4.1.1 Gjeldende rett

Av lov om elsertifikater § 8 følger det at produksjonsanlegg må godkjennes for at innehaveren skal få rett til elsertifikater. Anlegg med byggestart etter 7. september 2009, samt vannkraftanlegg med installert effekt inntil 1 MW som hadde byggestart etter 1. januar 2004 kvalifiserer for rett til elsertifikater. Videre omfattes investeringer i eksisterende anlegg som varig øker sin energiproduksjon med byggestart etter 7. september 2009. Det felles produksjonsmålet med Sverige omfatter kun anlegg som er idriftsatt etter 1. januar 2012. Rett til elsertifikater for anlegg som ble idriftsatt før 1. januar 2012 omtales ofte som overgangsordningen.

4.1.2 Departementets høringsforslag

Departementet foreslo i høringsnotatet at vannkraftverk med installert effekt under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004 skal ha rett til elsertifikater. Forslaget innebærer en utvidelse av gjeldende overgangsordning. Ved fastsettelse av tildelingsperioden for anlegg som inngår i overgangsordningen, skal tiden mellom idriftsettelse og lovens ikrafttredelse (1. januar 2012) trekkes fra 15-årsperioden. Utvidelsen av overgangsordningen omfatter ikke produksjonsøkning som følge av opprustning og utvidelse av eksisterende anlegg.

Departementet foreslo også i høringsnotatet å innføre en frist for søknad om godkjenning for rett

til elsertifikater for anlegg som inngår i overgangsordningen. Departementet vil fastsette fristen ved endring av forskrift om elsertifikater av 16. desember 2011 nr. 1398 (elsertifikatforskriften). Det ble i høringsnotatet kommunisert at det tas sikte på å sette denne søknadsfristen til 1. april 2016.

4.1.3 Høringsinstansenes syn

Svært mange av høringsinstansene gir sin tilslutning til å utvide overgangsordningen til å omfatte vannkraftverk under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004, herunder *Agder Energi*, *Bellona*, *Distriktenes energiforening*, *Energi Norge*, *Kraftfylka*, *Lyse Produksjon*, *SKL Produksjon*, *Småkraft*, *Småkraftforeninga*, *Småkraftforeninga i Møre og Romsdal*, *Statkraft*, *Tekna* og samtlige småkraftverkseiere som har avgitt høringsuttalelse.

BKK, *Energi Norge*, *NTE Energi*, *Sagelva Minikraftverk*, *Sarepta*, *Skrudsarkraft*, *Småkraft*, *Småkraftforeninga*, *Sogn og Fjordane Energi* og *TrønderEnergi* mener at utvidelsen av overgangsordningen også bør omfatte økt produksjon som følge av opprustning og utvidelse i eksisterende anlegg under 10 MW der tiltaket har byggestart etter 1. januar 2004 (OU-prosjekter).

Byrkjelo Kraft, *Innvik Kraftverk*, *Sogn og Fjordane Energi* og *Sunnfjord Energi* mener utvidelsen av overgangsordningen også bør omfatte anlegg over 10 MW.

Hjorteland Kraft og *Fønhus Kraft* mener at kriteriet om byggestart etter 1. januar 2004 bør endres til idriftsettelse etter 1. januar 2004. Som følge av at det kan være vanskelig å fremskaffe dokumentasjon på byggestart for de eldste anleggene foreslår *Småkraft* at kriteriet for godkjenning av anlegg endres til idriftsettelse etter 1. juli 2004.

Cicero, *E-CO Energi*, *Enova*, *HgCapital*, *Norges Miljøvernforbund* og *Svensk Vindenergi* støtter ikke utvidelsen av overgangsordningen. *Cicero*, *Enova*, *Norsk Industri* og *Svensk Vindenergi* viser til at forslaget medfører fordelingseffekter og peker på merkostnad for norske strømforbrukere som følger av utvidelsen. *Enova* og *HgCapital* peker på at utvidelsen ikke bidrar til ny produksjon som er formålet med ordningen. Flere av høringsinstansene som har uttalt seg i saken etterlyser en begrunnelse for hvorfor overgangsordningen utvides, samt hvorfor OU-prosjekter eller prosjekter over 10 MW ikke er inkludert. *E-CO Energi* mener hensynet til forutsigbarhet og likebehandling med OU-prosjekter og vannkraftverk over 10 MW tilsier at forslaget ikke bør vedtas.

HgCapital mener utvidelsen av overgangsordningen gir presedens for retrospektive

endringer og undergraver stabiliteten og integriteten til systemet. *Svensk Vindenergi* mener utvidelsen innfører ny usikkerhet som skader investorenes tiltro til systemet. *HgCapital* peker på at utvidelsen av overgangsordningen vil føre til økt tilbud av elsertifikater i et system som allerede har et betydelig overskudd og at dette kan redusere verdien på sertifikatene. *Norwea* viser til at det er uklart hvordan utvidelsen vil påvirke sertifikatbalansen og ønsker en nærmere vurdering av markedseffektene ved utvidelsen av overgangsordningen.

Bergen Energi mener at utvidelsen av overgangsordningen er en potensiell risiko for måloppnåelsen i 2020 fordi utvidelsen av overgangsordningen medfører økt saksbehandling i NVE.

Småkraft og *Småkraftforeninga* peker på at NVE bør ha orden på om anlegg er bygd i tråd med konsesjonen, og ikke skyve elsertifikatordningen foran som en ekstra konsesjonsprosess.

WWF mener opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk bør prioriteres fordi det gjerne innebærer mindre miljøkonsekvenser. *WWF* mener det bør vurderes å gi insentiver slik at utbyggere prioriterer OU-prosjekter og etterlyser dette i forslaget om utvidelse av dagens overgangsordning.

Enova, *Kraftfylka* og *Norwea* støtter forslaget om innføring av en søknadsfrist for tildeling av elsertifikater under overgangsordningen. Disse viser til at en slik frist er viktig for å sikre forutsigbarhet rundt ordningen.

4.1.4 Departementets vurdering

Departementet står fast ved forslaget om at vannkraftverk med installert effekt under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004 skal ha rett til elsertifikater.

Dagens overgangsordning omfatter en produksjon på totalt om lag 9 TWh over hele tildelingsperioden. Utvidelsen innebærer at overgangsordningen økes til om lag 31 TWh over hele tildelingsperioden. Produksjonen under overgangsordningen kommer i tillegg til finansieringsforpliktelsen på 198 TWh som følger av avtalen mellom Norge og Sverige. Utvidelsen av overgangsordningen forutsetter en økning i elsertifikatkvotene og innebærer at norske elsertifikatpliktige forbrukere må kjøpe flere elsertifikater. Dette omfatter i hovedsak husholdninger og annen næring enn kraftintensiv industri. Utvidelsen av overgangsordningen avgrenses til anlegg med installert effekt under 10 MW.

Utvidelsen omfatter ikke økt produksjon som følge av opprustning og utvidelse i eksisterende anlegg (OU-prosjekter). Det er svært ressurskrevende å fastsette andelen elsertifikatberettiget produksjon for OU-prosjekter gjennomført så langt tilbake i tid. Omfanget av OU-prosjekter er også svært usikkert da tillatelser for gjennomføring av slike tiltak ikke nødvendigvis gis av NVE, men avhenger av regelverket som tiltaket må vurderes opp mot. Ut fra en rimelighetsvurdering har departementet derfor kommet til at utvidelsen av overgangsordningen ikke bør omfatte økt produksjon som følge av opprustning og utvidelse i eksisterende anlegg (OU-prosjekter).

Utvidelsen av overgangsordningen er begrenset til vannkraftverk med installert effekt under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004. En eventuell nedjustering av installert effekt i vannkraftverk fra over 10 MW til under 10 MW gir ikke rett til elsertifikater, med mindre det følger av myndighetspålegg.

Produksjonsanlegg som bygges til erstatning for eksisterende anlegg regnes som hovedregel ikke som nye produksjonsanlegg ved behandling av søknad om elsertifikater. I enkelte tilfeller vil det imidlertid kunne bli bygget helt nye anlegg til erstatning for gamle, eller det blir gjort omfattende reparasjoner og oppgraderinger i nedlagte anlegg for å legge til rette for ny kraftproduksjon. Slike anlegg vil i særlige tilfeller kunne bli vurdert som nye anlegg og kan bli godkjent for rett til elsertifikater for hele produksjonen. Dette må imidlertid vurderes konkret. En forutsetning for at anlegget vil bli vurdert godkjent er at det tidligere anlegget har vært nedlagt og uten kraftproduksjon over flere sammenhengende år. Anlegg som legges ned og startes opp igjen med det formål å komme inn under elsertifikatorordningen omfattes ikke av en slik vurdering.

Anlegg som idriftsettes etter 1. januar 2012 tildeles elsertifikater i 15 år. Ved fastsettelse av tildelingsperioden for anlegg som inngår i overgangsordningen, skal tiden mellom idriftsettelse og lovens ikrafttredelse (1. januar 2012) trekkes fra 15-årsperioden. Dette er i henhold til regelverket for godkjente anlegg under gjeldende overgangsordning, jf. elsertifikatloven § 10, tredje ledd, 2. pkt.

NVE har i brev av 24. november 2014 anslått omfanget av elsertifikatberettiget produksjon som følge av utvidelsen av overgangsordningen. Utvidelsen av overgangsordningen innebærer at ytterligere ca. 240 anlegg faller inn under overgangsordningen utover de som er godkjent i dag. Anleggene har en anslått normalårsproduksjon på om lag 2 TWh per år. Elsertifikatberettiget elproduk-

sjon fra disse anleggene er vurdert til totalt å tilsvare i underkant av 22 TWh over hele tildelingsperioden. Anslagene omfatter også anlegg som kan falle inn under gjeldende overgangsordning, men som til nå ikke har søkt NVE om rett til elsertifikater. Utvidelsen av overgangsordningen innebærer dermed at elproduksjonen fra anlegg i overgangsordningen utvides fra totalt om lag 9 TWh til om lag 31 TWh. Produksjonen under overgangsordningen kommer i tillegg til finansieringsforpliktelsen på 198 TWh som følger av avtalen mellom Norge og Sverige. Utvidelsen av overgangsordningen innebærer dermed at etterspørselen etter elsertifikater fastsatt gjennom elsertifikatkvotene må justeres. Dette er ivarettatt i forslag til justering av elsertifikatkvotene, jf. avsnitt 4.4.

Departementet vil oppfordre aktører som er omfattet av overgangsordningen til å sende søknad om godkjenning til NVE raskt etter lovvedtak i Stortinget. NVE vil da kunne begynne saksbehandlingen av søknadene, selv om vedtak ikke kan trefes før lovendringene har trådt i kraft. Det tas sikte på at lovendringene trer i kraft 1. januar 2016.

Departementet foreslår å innføre en frist for søknad om godkjenning for rett til elsertifikater for anlegg som inngår i overgangsordningen. Departementet vil fastsette fristen ved endring av forskrift om elsertifikater av 16. desember 2011 nr. 1398 (elsertifikatforskriften). Det tas sikte på å sette fristen til 1. april 2016. Ved fastsettelse av elsertifikatkvoter er forutsigbarhet om mengden produksjon som omfattes av overgangsordningen viktig. Fastsettelse av en frist for søknad om godkjenning under overgangsordningen øker forutsigbarheten om størrelsen på overgangsordningen.

4.2 Endring av lov om elsertifikater § 8 fjerde ledd

4.2.1 Gjeldende rett og bakgrunn for forslaget

Lov om elsertifikater § 8 fjerde ledd første punktum setter en sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater. Produksjonsanlegg som settes i drift etter 31. desember 2020, kvalifiserer ikke for rett til elsertifikater.

Elsertifikatmarkedet er et konstruert marked i den forstand at etterspørselen etter elsertifikater er skapt på grunnlag av en lovbestemt plikt til å kjøpe elsertifikater. Målet er at det felles elsertifikatmarkedet skal gi 26,4 TWh ny elproduksjon basert på fornybare energikilder i Norge og Sverige i 2020.

Utbygging av nye anlegg stimuleres av at det er etterspørsel etter elsertifikater. Etterspørselen etter elsertifikater er fastsatt i form av elsertifikatkvoter for hvert enkelt år i perioden 2012 til 2035 som utgjør kvotekurven.

Myndighetene i Norge og Sverige har fastsatt etterspørselen etter elsertifikater slik at det i perioden 2012 til 2020 skal etableres ny fornybar elproduksjon tilsvarende 26,4 TWh i 2020. Anlegg som inngår i det felles målet på 26,4 TWh tildeles elsertifikater i 15 år. Når det er bygget anlegg som er i stand til å levere 26,4 TWh vil innehaverne av anleggene kunne selge tilstrekkelig med elsertifikater til å dekke hele etterspørselen i Norge og Sverige i perioden 2012 til 2035.

Elsertifikatordningen er ikke innrettet for å stimulere til ny produksjon utover målet på 26,4 TWh i 2020. Dersom alle prosjekter er avhengig av støtte for å bli lønnsomme vil ingen investere i nye anlegg etter at målet på 26,4 TWh er nådd. En fortsatt utbygging vil føre til at det over tid vil bli produsert flere elsertifikater enn det er etterspørsel etter, og føre til at prisen på elsertifikater blir redusert og går mot null. Ordningen vil da ikke fungere som støttesystem.

Prosjekter som er lønnsomme uten støtte vil derimot bli bygget selv om deres inntreden i elsertifikatmarkedet innebærer at prisen går mot null. Dersom slike anlegg godkjennes inn i elsertifikatordningen i perioden etter 2020 vil dette gi høy risiko for priskollaps. Det vil føre til dempet investeringsvilje i tiden før 2020 og øke risikoen for ikke å nå målet om 26,4 TWh. I Norge er det tilgang på vannkraftprosjekter som antas å kunne være lønnsomme uten støtte også etter 2020. I Norge er det derfor behov for en eksplisitt sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater av hensyn til elsertifikatmarkedets funksjon.

4.2.2 Departementets høringsforslag

I høringsnotatet ble det presentert to alternativer for forlengelse av fristen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater. Begge alternativene innebærer at fristen forlenges med en begrenset periode. Etter alternativ 1 forlenges fristen med seks måneder, og etter alternativ 2 forlenges den med ett år. Departementet ba i høringsnotatet om synspunkter på alternativene både med hensyn på om en slik begrenset utsettelse av sluttdatoen bør innføres, og om fristforlengelsen skal være seks måneder eller ett år.

Bakgrunnen for forslaget er at departementet ser at sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for

rett til elsertifikater kan føre til at gode prosjekter med planlagt oppstart i 2020 ikke blir realisert som følge av risiko for å bli forsinket. Det vil si at sluttdatoen i 2020 kan føre til at mer samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir fortrent til fordel for dyrere prosjekter.

4.2.3 Høringsinstansenes syn

Flertallet av høringsinstansene støtter forslaget om å utvide sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater, herunder *Agder Energi*, *Bellona*, *Energi Norge*, *Hydro Energi*, *Kraftfylka*, *LO*, *Lyse Produksjon*, *Norsk Industri*, *Norwea*, *Statkraft*, *Statnett*, *WWF* og *Zero*. Av departementets alternativer støtter samtlige en ett års utvidelse av sluttdatoen. *Energi Norge*, *Hydro Energi* og *Norsk Industri* viser til at visse typer sesongarbeid gjør at en utvidelse på seks måneder ikke er tilstrekkelig og utvidelsen må derfor være ett år.

Av høringsinstansene som støtter at sluttdatoen utvides ønsker flere primært andre alternativer enn departementets forslag. *NTE*, *Sarepta*, *TrønderEnergi* og *Statkraft* ønsker primært en sluttdato i 2020 med et to års overgangsvindu der anlegg med planlagt idriftsettelse før 2020 skal kunne tildeles elsertifikater ved forsinkelser grunnet forhold utenfor utbyggers kontroll. *Energi Norge* og *Norwea* ønsker primært at anlegg som settes i drift etter 2020 ikke på generell basis skal ha rett på elsertifikater, men at det innføres en unntaksregel der prosjekter med planlagt idriftsettelse i 2020 etter søknad skal kunne tildeles elsertifikater ved forsinkelser grunnet forhold utenfor utbyggers kontroll. *Energi Norge* foreslår en utvidelse av sluttdatoen begrenset til prosjekter som har krav om å levere søknad om godkjent detaljplan til NVE og har gjort dette senest 1. juli 2019. *Norwea* mener en kriteriebasert unntaksbestemmelse basert på eksempelvis de juridiske begrepene «force majeure» eller «kontrollansvar» vil gi en balansert risiko for aktørene.

BKK støtter at sluttdatoen forlenges med ett år forutsatt at det innføres en avgrensning i henhold til *Energi Norges* forslag med krav om levert søknad til NVE om godkjent detaljplan senest 1. juli 2019. *HgCapital* støtter forslaget om å utvide sluttdatoen forutsatt at dette er en begrenset utvidelse og det er klart at prosjekter må være fullt idriftsatt. *SKL Produksjon* mener i utgangspunktet at sluttdatoen bør være 31. desember 2020, men støtter en avgrenset ett års utvidelse. *SKL Produksjon* foreslår en avgrensning

der prosjekter med godkjent detaljplan fra NVE innen 30. juni 2019 kvalifiserer for forlenget frist.

Energi Norge, Lyse Produksjon, Norwea, NTE, Sarepta, TrønderEnergi, SKL Produksjon og Statkraft mener at Sverige må innføre en tidligere sluttdato for når anlegg kan godkjennes for rett til elsertifikater, og at denne bør være lik sluttdatoen i Norge. Disse viser til at en med dagens svenske godkjenningsregler risikerer en overoppfyllelse av produksjonsmålet. *Norwea* peker på at dette er viktig uavhengig av om Sverige ønsker å innføre et nytt mål i 2030.

Bergen Energi, Defo, Enova, Røros Elektrisitetsverk, Småkraftforeninga, Småkraftforeninga i Møre og Romsdal, småkraftverkseiere, Svorka og WWF ønsker primært at det norske regelverket for godkjenning av anlegg harmoniseres med det svenske regelverket, og at det åpnes for at anlegg kan godkjennes frem til 2035, men med en avkortet tildelingsperiode. Av departementets forslag om å utvide sluttdatoen med seks måneder eller ett år ønsker disse aktørene at sluttdatoen utvides med ett år. *Cicero* mener at det svenske regelverket med en gradvis nedtrapping er bedre enn den norske med et plutselig kutt i støtten og en eventuell forlengelse av elsertifikatorordningen bør følge svensk modell.

E-CO Energi og Norges Miljøvernforbund mener at sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater ikke bør utvides.

Agder Energi mener departementet må klargjøre hvordan elsertifikatberettiget produksjon fra anlegg som settes i drift etter 2020 skal inkluderes i kvotekurven.

Defo, Røros Elektrisitetsverk, Småkraftforeninga, Småkraftforeninga i Møre og Romsdal, småkraftverkseiere og Svorka mener det bør innføres en egen unntaksregel for når anlegg kan godkjennes for rett til elsertifikater dersom forsinkelse utover 2020 er begrunnet i nettsituasjonen, herunder forsinkelser i bygging av kraftlinjen Ørskog-Fardal. Flere av disse foreslår å endre kriteriet for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater fra idriftsettelse til byggestart.

4.2.4 Departementets vurdering

Flertallet av høringsuttalelsene støtter en forlengelse av fristen for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater. Samtlige av disse støtter en forlengelse av fristen på ett år.

Enkelte av høringsinstansene ønsker at forlengelsen av fristen begrenses til kun å omfatte anlegg med planlagt idriftsettelse innen 2020. Som kriterium for en slik avgrensning foreslår disse at utbyg-

gerne må ha søkt NVE om godkjent detaljplan innen 1. juli 2019. En aktør foreslår at kriteriet for avgrensningen skal være at prosjekter må ha godkjent detaljplan fra NVE innen 30. juni 2019.

Alle konsesjonsgitte energitiltak er pålagt å utarbeide en detaljplan for miljø og landskap, søke NVE om godkjenning av detaljplanen og få bekreftet godkjenning før utbyggingen kan påbegynnes. Anlegg som ikke er konsesjonspliktig har ikke et slikt krav.

Utarbeidelsen av detaljplan for miljø og landskap inneholder ikke krav om byggestart eller igangsetting av anlegg. Det innebærer at tiltakshaver kan sende inn søknad om godkjenning av detaljplan før tiltaket faktisk er realiserbart. Departementet anser ikke utarbeidet detaljplan for miljø og landskap som egnet for å vurdere tiltakets faktiske fremdrift, tidsplan eller planlagte realiseringstidspunkt. Departementet anser det ikke som hensiktsmessig å benytte detaljplan for miljø og landskap som grunnlag for å vurdere om anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater.

Flere høringsinstanser ønsker primært en unntaksregel for prosjekter som er forsinket grunnet forhold utenfor utbyggers kontroll. Det er departementets syn at dersom en slik unntaksbestemmelse skal fungere etter hensikten må det være helt klart på forhånd hvilke krav som må oppfylles. For å skape trygghet for investeringer er bransjen opptatt av forutsigbarhet i spørsmålet om anlegg kommer med i ordningen. En kriteriebasert unntaksbestemmelse flytter usikkerheten rundt ordningen fra sluttdatoen i 2020 til utfallet av en myndighetsvurdering som finner sted etter at utbyggingen er foretatt. Departementet mener at en kriteriebasert unntaksbestemmelse ikke løser problemet bransjen peker på.

Småkraftforeninga, småkraftverkseiere og enkelte andre aktører ønsker primært at det norske regelverket åpner for godkjenning av anlegg frem til 2035, men med en avkortet tildelingsperiode. Departementet viser til at det i Norge er behov for en eksplisitt sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater av hensyn til elsertifikatmarkedets funksjon.

Departementet foreslår at fristen for når nye anlegg må være idriftsatt for å kvalifisere for rett til elsertifikater forlenges med ett år, til 31. desember 2021. Det tildeles kun elsertifikater til og med utgangen av 2035. Anlegg som idriftsettes etter 2020 vil ikke få elsertifikater i fulle 15 år, men en avkortet tildelingsperiode frem til 2035. Utbyggere vil dermed ha insentiv til å ferdigstille prosjektet innen utgangen av 2020 for å få full tildeling av elsertifikater.

Selv om sluttdatoen for når anlegg kvalifiserer for elsertifikater forlenges, vil produksjonsmålet i 2020 og etterspørselen etter elsertifikater stå fast. Det vil si at utsettelsen av sluttdatoen ikke vil innebære at elsertifikatorordningen innrettes for et større produksjonsvolum enn gjeldende mål i 2020. Finansieringsforpliktelsen for ordningen vil dermed være uendret og ordningen blir ikke innrettet for prosjekter der oppstart er planlagt etter 2020.

Det vil kunne komme inn noe ny vannkraftproduksjon som er lønnsom uten elsertifikater etter 2020 med den utsettelsen av sluttdatoen som departementet foreslår. Ved å åpne for en svært begrenset periode legger departementet til grunn at det vil være mulig for markedet å vurdere omfanget av denne produksjonen. Departementet legger til grunn at utbyggerne da vil kunne ta hensyn til den eventuelle nye produksjonen som kan komme etter 2020 når de vurderer om de skal investere i ny produksjon.

4.3 Evaluering av beregningsrelevant forbruk

4.3.1 Om beregningsrelevant forbruk

Som beregningsrelevant forbruk (beregningsrelevant mengde elektrisk energi) regnes elektrisk energi som er pålagt elavgift, etter ordinær eller redusert sats, slik disse reglene lyder for budsjetterminen 2011. Forbruk som hadde fullt fritak for elavgiften er fritatt for elsertifikatplikten. Fritakene for elavgiften omfattet blant annet elektrisk kraft brukt i visse kraftintensive industriprosesser, veksthus, treforedlingsbedrifter som deltok i godkjent energieffektiviseringsprogram (PFE-ordningen), samt husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og Nord-Troms. Elsertifikatloven § 18 annet ledd fastsetter omfanget av beregningsrelevant forbruk.

Loven har en bestemmelse om at det i forskrift kan fastsettes nærmere regler om at kraftforbruk i kraftintensiv industriell virksomhet, eventuelt over et bestemt forbruksnivå, etter søknad ikke skal anses beregningsrelevant. Kraftintensiv virksomhet innenfor treforedling, kjemisk industri og metallindustrien fritas for elsertifikatplikten etter forskriften. Dette sikres ved at bedrifter under Statistisk Sentralbyrås (SSBs) avgrensning av kraftintensiv industri i elektrisitetsstatistikken får fritak for elsertifikatplikten etter søknad, dersom de ikke allerede har unntak etter elavgiftsreglene. SSBs avgrensning omfatter bedrifter i næringskodene 17.1, 20.1, 24.1 og 24.4 (SN2007), jf. for-

skrift 16. desember 2011 nr. 1398 om elsertifikater § 19, tredje ledd.

4.3.2 Anmodningsvedtak nr. 571 av 11. juni 2012

Departementet viser til anmodningsvedtak nr. 571 av 11. juni 2012 der «Stortinget ber regjeringen evaluere det beregningsrelevante forbruket for elsertifikatorordningen». Stortinget ble i brev fra Miljøverndepartementet av 22. august 2012 informert om at vedtaket vil bli fulgt opp i forbindelse med den første kontrollstasjonen for elsertifikatorordningen.

Beregningsrelevant mengde elektrisk energi (beregningrelevant forbruk) er den delen av leveransen eller forbruket som de elsertifikatpliktige må inneha elsertifikater for.

Departementet har evaluert det beregningsrelevante forbruket. Departementet mener det er en administrativt effektiv løsning at det beregningsrelevante forbruket følger elavgiftsregelverket. Elavgiftsregelverket er et etablert regelverk som aktørene er godt kjent med. Det bygger på omfattende vurderinger av hvilke næringer som trenger fritak. Dersom man forsøker å trekke opp nye skillelinjer for elsertifikatorordningen er det departementets vurdering at det vil føre til betydelig økt administrasjon.

Elsertifikatplikten er knyttet til leveranser av elektrisitet som nevnt i Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft § 1, slik det lyder for budsjetterminen 2011. Av dette følger det blant annet at foretak som deltar i PFE-ordningen ikke skal betale elavgift for kraft som brukes i selve produksjonsprosessen. ESAs godkjenning av PFE-ordningen utløp 31. juni 2014 og ordningen ble opphevet fra 1. juli 2014, jf. Prop. 94 LS (2013–2014) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga (side 31). Det følger eksplisitt av uttalelsene i forarbeidene til lov om elsertifikater at et bortfall av elavgiftsfritaket ikke vil medføre at elsertifikatplikt inntreier, jf. merknadene til § 18 annet ledd i Prop. 101 L (2010–2011).

NVE har som grunnlag for kontrollstasjonen utarbeidet rapporten *Kontrollstasjonsrapport: NVEs gjennomgang av elsertifikatorordningen* (Rapport nr. 5/2014). I rapportens del 3 går NVE grundig gjennom det beregningsrelevante forbruk for elsertifikatorordningen. Faktisk beregningsrelevant forbruk i 2012 var 79,4 TWh, mens det ble anslått til 74,3 TWh ved utarbeidelse av Prop. 101 L (2010–2011) Lov om elsertifikater. NVE har studert utviklingen i elforbruket og anbefaler nye fremskrivninger av beregningsrelevant forbruk som er høyere enn det som er lagt til grunn i Prop. 101 L (2010–2011).

NVE har i kontrollstasjonsrapporten også sett nærmere på vekstanslag for forbruket av elektrisk energi frem til 2035. Ved framskrivningene av beregningsrelevant forbruk i Prop. 101 L (2010–2011) ble det lagt til grunn en vekst på 0,3 prosent per år. NVE anbefaler å legge til grunn en vekst i elforbruket i boliger og yrkesbygg på 0,3 prosent per år frem mot år 2020, for deretter å legge til grunn en årlig vekst på 0,1 prosent per år fram mot 2035. Bakgrunnen for å legge til grunn en lavere vekstrate i elforbruk i boliger og yrkesbygg etter 2020 er forventningen om en betydelig effektivisering som følge av forbedringer i bygningsmassen. For annet forbruk som omfattes av beregningsrelevant forbruk, herunder petroleumsanlegg på land og annen industri enn kraftintensiv industri, anbefaler NVE å legge til grunn elforbruket i 2012 da utviklingen i disse sektorene avhenger av en rekke usikre faktorer.

Departementet har lagt NVEs anbefalinger for framskrivning av beregningsrelevant forbruk til grunn i forslag om endring av de årlige elsertifikatkvoter i lov om elsertifikater § 17, jf. avsnitt 4.4. Ny framskrivning av beregningsrelevant forbruk og beregningsrelevant forbruk lagt til grunn i Prop. 101 L (2010–2011) fremgår av tabell 4.1. Avvik mellom det estimerte og det faktiske forbruket vil korrigeres ved fastsettelse av kvotekurven i senere kontrollstasjoner.

4.3.3 Departementets høringsforslag

Departementet foreslo i høringsnotatet at kraftforbruk i raffineriene skal fritas for elsertifikatplikten og ikke anses som beregningsrelevant forbruk. Rammevilkår for norske raffinerier er strengere enn ellers i EØS-området, og markedsbildet for de norske raffineriene har forverret seg sterkt de siste årene. Departementet anser raffineriene for å være kraftintensiv industriell virksomhet, og at det er hjemmel til å kunne unnta kraftforbruket fra elsertifikatplikt etter loven § 18 annet ledd. Unntak gis ved endring av elsertifikatforskriften § 19.

4.3.4 Høringsinstansenes syn

Agder Energi, BKK Produksjon, Kraftfylka, Norsk Industri, Norsk olje og gass og Statoil støtter at raffineriene fritas for elsertifikatplikten. *Norsk olje og gass* mener petroleumsanlegg på land også bør unntas fra elsertifikatplikten.

Cicero, Norges Miljøvernforbund og Zero er imot at raffinerier fritas for elsertifikatplikten.

Tabell 4.1 Ny framskrivning av beregningsrelevant forbruk og beregningsrelevant forbruk lagt til grunn i Prop. 101 L (2010–2011)

Beregningsår for elsertifikatkvoten	Ny framskrivning av beregningsrelevant forbruk	Beregningsrelevant forbruk lagt til grunn i Prop. 101 L (2010–2011)
2012		74,3
2013		74,5
2014		74,7
2015	80,1	74,9
2016	79,9	75,2
2017	80,1	75,4
2018	80,4	75,6
2019	80,7	75,8
2020	80,8	76,1
2021	80,9	76,3
2022	81,0	76,5
2023	81,0	76,7
2024	81,1	77,0
2025	81,2	77,2
2026	81,2	77,4
2027	81,3	77,7
2028	81,4	77,9
2029	81,4	78,1
2030	81,5	78,4
2031	81,6	79,6
2032	81,6	78,8
2033	81,7	79,1
2034	81,8	79,3
2035	81,8	79,6

Cicero og Zero anbefaler at svenske og norske regler harmoniseres ved istedet å pålegge svenske oljeraffinerier sertifikatplikt. *Cicero* peker på at fritaket for raffinerier har en fordelings effekt og at fritaket finansieres av husholdninger, annet næringsliv og fornybarnæringen.

Ecohz mener solcellekraft som leveres direkte til forbruker bør fritas for elsertifikatplikt og viser til at en slik endring vil være i henhold til toll- og avgiftsdirektoratets praksis.

4.3.5 Departementets vurdering

Departementet står ved sitt forslag om at kraftforbruk i raffineriene ikke skal anses som beregningsrelevant forbruk. Rammevilkår for norske raffinerier er strengere enn ellers i EØS-området, og markedsbildet for de norske raffineriene har forverret seg sterkt de siste årene. Departementet anser raffineriene for å være kraftintensiv industriell virksomhet, og at det er hjemmel til å kunne unnta kraftforbruket fra elsertifikatplikt etter loven § 18 annet ledd. Unntak gis ved endring av elsertifikatforskriften § 19.

4.4 Endring av lov om elsertifikater § 17

4.4.1 Gjeldende rett og bakgrunn for forslaget

Lov om elsertifikater § 17 inneholder en tabell som viser elsertifikatkvoter fastsatt for hvert år fra 2012 til 2035. Elsertifikatkvotene angir hvor mange elsertifikater som må annulleres for hver megawattime elektrisk energi som er levert eller brukt av aktører med elsertifikatplikt. Aktørene annullerer elsertifikatene for å oppfylle plikten. Samlet mål for ny fornybar elektrisitetsproduksjon i det felles elsertifikatmarkedet er 26,4 TWh for år 2020, jf. avtalen mellom Norge og Sverige artikkel 2. Norge og Sverige skal tilstrebe å annullere elsertifikater tilsvarende 13,2 TWh hver for år 2020, og elsertifikater tilsvarende 198 TWh hver i perioden fra og med 1. januar 2012 til og med 31. desember 2035. For å oppfylle forpliktelsen må Norge i tillegg annullere elsertifikater fra produksjon som faller inn under den norske overgangsordningen, jf. avsnitt 4.1.

I henhold til artikkel 6 punkt 3 i avtalen mellom Norge og Sverige har hvert land rett og plikt til å gjøre nødvendige justeringer i kvotene fram mot 2035 for å oppfylle målet i avtalen om ny fornybar elproduksjon på 26,4 TWh innen 2020.

4.4.2 Departementets høringsforslag

Departementet foreslo i høringsnotatet en justering av de årlige elsertifikatkvotene i lov om elsertifikater § 17, jf. tabell 4.2. Bakgrunnen for justeringen av de årlige elsertifikatkvotene er avvik mellom estimert og faktisk beregningsrelevant forbruk, utvidelsen av overgangsordningen og at

kraftforbruk i raffineriene ikke skal omfattes av elsertifikatplikten. Det beregningsrelevante forbruket har så langt vært, og er fremover forventet å bli, høyere enn det som ble lagt til grunn ved fastsettelse av gjeldende kvotekurve. Dette trekker i retning av lavere elsertifikatkvoter. Utvidelsen av overgangsordningen, og at kraftforbruk i raffinerier ikke er omfattet av elsertifikatplikten, trekker i retning av at elsertifikatkvotene må økes. Samlet innebærer disse endringene at elsertifikatkvotene økes sammenlignet med kvotene i Prop. 101 L (2010–2011).

De årlige elsertifikatkvotene i lov om elsertifikater § 17 foreslås endret som vist i tabell 4.2.

4.4.3 Høringsinstansenes syn

Ingen av høringsinstansene har innvendinger til departementets forslag til justering av kvotekurven. Flere høringsinstanser påpeker at det er viktig at kvotekurven fastsettes etter like prinsipper i Norge og Sverige.

Agder Energi mener at det må avklares hvordan elsertifikatberettiget produksjon fra anlegg som settes i drift etter 2020 skal inkluderes i kvotekurven. *SKL Produksjon* mener det er viktig at myndighetene gir aktørene tillit til at en sunn balanse i elsertifikatmarkedet vil bli ivaretatt gjennom hele ordningens levetid. *Småkraftforeninga i Møre og Romsdal, Ulvig Kiær og Øyadalen Kraftverk* mener kvotekurven må reguleres hvert år i takt med elsertifikatmengden for å sikre stabile elsertifikatpriser.

4.4.4 Departementets vurdering

Departementet står fast ved sitt forslag til justering av de årlige elsertifikatkvotene i lov om elsertifikater § 17.

Ved fastsettelse av elsertifikatkvotene er det nødvendig å anslå utviklingen i det beregningsrelevante forbruket. Det er også nødvendig å anslå hvor mye produksjon som vil komme inn under den norske overgangsordningen. Dette er usikre anslag. I tillegg vil utvidelsen av overgangsordningen, jf. avsnitt 4.1, og endringen i omfanget av beregningsrelevant forbruk, jf. avsnitt 4.3, endre beregningsgrunnlaget for fastsettelse av elsertifikatkvotene. Med bakgrunn i avtalen mellom Norge og Sverige som fastsetter at hvert land har rett og plikt til å gjøre nødvendige justeringer i kvotene fram mot 2035 for å oppfylle avtalen, har NVE i grunnlagsrapporten for kontrollstasjonen (Rapport nr. 5/2014), og i

Tabell 4.2 Elsertifikatkvoter 2015–2035

Beregningsår for elsertifikatkvoten	Forslag til nye elsertifikatkvoter	Elsertifikatkvoter i Prop. 101 L (2010–2011)
2012		0,030
2013		0,049
2014		0,069
2015	0,088	0,088
2016	0,119	0,108
2017	0,137	0,127
2018	0,154	0,146
2019	0,172	0,165
2020	0,197	0,183
2021	0,196	0,182
2022	0,196	0,181
2023	0,195	0,180
2024	0,193	0,179
2025	0,186	0,176
2026	0,174	0,164
2027	0,156	0,151
2028	0,131	0,132
2029	0,109	0,133
2030	0,090	0,094
2031	0,072	0,075
2032	0,054	0,056
2033	0,036	0,037
2034	0,018	0,018
2035	0,009	0,009

brev av 24. november 2014 foreslått en justering av kvotekurven.

For en nærmere redegjørelse for endringene i kvotekurven som følger av utviklingen i beregningsrelevant forbruk henvises det til NVEs kontrollstasjonsrapport del 3. For en nærmere redegjørelse for endringene i kvotekurven som følger av utvidelsen av overgangsordningen og at kraftforbruk i raffineriene ikke skal være omfattet av elsertifikatplikten henvises til NVEs brev av 24. november 2014.

4.5 Endring av lov om elsertifikater § 21

4.5.1 Gjeldende rett og bakgrunn for forslaget

Det er i dag ikke hjemmel til å fastsette rente på avgift for manglende annullering av elsertifikater etter loven § 21. Departementet anser dette for å være uheldig, da det kan oppmuntre til å påklage slike vedtak for å få en rentefri betalingsutsettelse. Departementet foreslår som følge av dette å endre loven, slik at kravet om avgift på manglende annullering av elsertifikater forfaller til betaling tre uker fra dato da vedtak om avgift ble sendt.

4.5.2 Departementets høringsforslag

Departementet foreslo i høringsnotatet at det skal svares rente etter forfall tilsvarende den til enhver tid gjeldende rente fastsatt med hjemmel i lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100 (forsinkelsesrenteloven). Rentesatsen vil da være lik den som fastsettes halvårlig i medhold av forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd, første punktum.

4.5.3 Høringsinstansenes syn

Ingen av høringsinstansene har innvendinger eller kommentarer til at det påløper rente på avgift for manglende annullering av elsertifikater.

4.5.4 Departementets vurdering

Departementet står ved sitt forslag og foreslår at det skal svares rente etter forfall tilsvarende den til enhver tid gjeldende rente fastsatt med hjemmel i lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100 (forsinkelsesrenteloven).

4.6 Vurdering av enkelte andre forhold

4.6.1 Informasjon til markedet

Flere høringsinstanser etterlyser mer informasjon om forhold som påvirker tilbud og etterspørsel etter elsertifikater, og at dette særlig gjelder informasjon om prosjekter på svensk side. Flere aktører ønsker et samordnet system for Norge og Sverige med oversikt over prosjektstatus for anlegg. Disse peker på at slik informasjon er viktig for å sikre riktig måloppnåelse.

Departementet er opptatt av at informasjon som er relevant for markedet gjøres tilgjengelig, og at den er nøyaktig og rettidig. NVE tilbyr på sine hjemmesider oversikt over status for prosjekter i

konsesjonssystemet og godkjente anlegg i elsertifikatorordningen. NVE publiserer også hvert kvartal en rapport, sortert på teknologier og prosjektstatus, som bl.a. inneholder oversikt over omfanget av prosjekter som er gitt konsesjon, er under bygging eller er godkjent inn i elsertifikatorordningen. I tillegg publiserer NVE informasjon kvartalsvis om foreløpig beregningsrelevant forbruk.

Flere høringsinstanser peker på at behovet for økt informasjon i hovedsak gjelder informasjon om prosjekter og forbruk i Sverige. Den svenske Energimyndigheten har som del av grunnlagsrapporten for kontrollstasjonen sett på markedets funksjonsmåte. Energimyndigheten peker i den forbindelse på at det er behov for mer informasjon om status for prosjekter i Sverige og hyppigere oppdatering av beregningsrelevant forbruk i Sverige. Miljø- og energidepartementet i Sverige vurderer i forbindelse med kontrollstasjonen hensiktsmessige tiltak som kan innføres for å bedre informasjonen i elsertifikatssystemet på svensk side.

Flere høringsinstanser peker også på at myndighetene bør pålegge utbygger å rapportere når en investeringsbeslutning er tatt. Departementet mener at det ikke er hensiktsmessig å pålegge utbyggere en slik rapportering. Investeringsbeslutninger er heftet med en rekke forbehold og kan være reversible.

Samlet produksjonsmål i det felles elsertifikatmarkedet og etterspørselen etter elsertifikater er fastsatt i avtalen mellom Norge og Sverige. Elsertifikatorordningen er ikke innrettet for et større produksjonsvolum enn det fastsatte målet. Det er utbyggerne i Norge og Sverige som regulerer tilbudet av elsertifikater gjennom beslutninger om hvilke prosjekter som skal realiseres. Det er utbyggernes oppgave å vurdere om det er tilstrekkelig etterspørsel etter elsertifikater fra deres prosjekter innenfor ordningen. Det følger dermed at det er i utbyggernes egen interesse å fortløpende informere markedet om sine prosjekter for å sikre at det ikke blir bygget ut mer produksjon enn det er rom for innenfor ordningen.

4.6.2 Lovregulering av kvotekurven

I grunnlagsrapporten til kontrollstasjonen anbefaler NVE at elsertifikatkvotene fastsettes i TWh i elsertifikatloven med regler for hvordan disse kvotene regnes om til andeler i tråd med forpliktelsene som følger av avtalen mellom Norge og Sverige. NVE mener at en slik endring eventuelt bør harmoniseres mellom Norge og Sverige i så

stor grad som mulig. Ulike metoder kan påvirke risiko og lønnsomhet i de to landene.

Agder Energi, Bellona, Defo, Energi Norge, HgCapital, Norwea, NTE, Sarepta og Trønder-Energi ønsker at kvotene fastsettes i TWh i loven. Disse peker imidlertid på at fastsettelse av kvotene bør være lik i Norge og Sverige. Flere av disse høringsinstansene ønsker at norske myndigheter følger opp dette spørsmålet overfor Sveriges myndigheter i neste kontrollstasjon. *Energi Norge* mener innføring av en slik endring i begge land bør være et aktuelt krav fra norsk side dersom regjeringen velger å forhandle med svenskene om en forlengelse av sertifikatordningen.

HgCapital kommenterer at dersom gjeldende metode beholdes bør departementet og NVE fortløpende vurdere å prognostisere tilbuds- og etterspørselssituasjonen for å sikre at nye kvoter er nøyaktige og dermed redusere risiko for store overskudd i markedet.

De høringsinstansene som har uttalt seg om saken mener kvotene bør fastsettes i TWh i loven med regler for hvordan kvotene regnes om til årlige kvoteandeler. Flere aktører peker på at en slik endring vil redusere risiko og styrke forutsigbarheten ved systemet. Aktørene peker samtidig på at prinsippene for fastsettelse av elsertifikatkvotene bør være lik i begge land.

Departementet merker seg at høringsinstansene ønsker at kvotene fastsettes i TWh i loven, men at en eventuell endring bør gjennomføres i både Norge og Sverige. Svenske myndigheter har ikke fått vurdert spørsmålet i forbindelse med denne kontrollstasjonen, og det er derfor ikke grunnlag for å gjennomføre en slik endring i både Norge og Sverige. Departementet vil følge opp spørsmålet mot neste kontrollstasjon.

4.6.3 Neste kontrollstasjon

Avtalen mellom Norge og Sverige om et felles elsertifikatmarked artikkel 8 fastsetter at Rådet som er opprettet i henhold til avtalens artikkel 11 fastsetter tidspunkter for kontrollstasjoner. Med mindre rådet fastsetter annet, skal kontrollstasjonene finne sted hvert fjerde år. En rekke høringsinstanser peker på at dersom neste kontrollstasjon skal ha betydning for måloppnåelsen må denne finne sted tidligere enn 2019.

Departementet legger opp til at neste kontrollstasjon gjennomføres slik at eventuelle lovendringer kan tre i kraft 1. januar 2018.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

5.1 Konsekvenser for myndighetene

NVE godkjenner anlegg for rett til elsertifikater. Utvidelsen av overgangsordningen innebærer at flere anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater. Det innebærer mer saksbehandling i NVE ved behandling av søknad om rett til elsertifikater fra disse anleggene. Utvidelsen av overgangsordningen kan også innebære noe mer saksbehandling i Statnett som følge av en betydelig økning av antall aktører i elsertifikatregisteret på kort tid. NVEs godkjenning av anlegg og Statnetts drift av elsertifikatregisteret er gebyrfinansiert.

Rentekrav på avgift for manglende annullering av elsertifikater antas å effektivisere inndrivelsen av avgiften. Beregningen av rentebeløpet kan by på noen administrative oppgaver, men disse antas ikke å være store sammenlignet med den administrative byrden som allerede ligger i inndrivelsesprosessen.

5.2 Konsekvenser for ulike aktører

Gjeldende overgangsordning er anslått å omfatte om lag 9 TWh kraftproduksjon over hele tildelingsperioden. Utvidelsen av overgangsordningen til å omfatte vannkraftanlegg med installert effekt under 10 MW som hadde byggestart etter 1. januar 2004, er anslått å omfatte anlegg med en normalårsproduksjon på 2,0 TWh per år. Elsertifikatberettiget kraftproduksjon fra disse anleggene er anslått til totalt 21,6 TWh over hele tildelingsperioden.

For de elsertifikatberettigede innebærer utvidelsen av overgangsordningen at de kan få inntekter ved salg av elsertifikater. De elsertifikatberettigede vil pådras et gebyr knyttet til anleggsgodkjenning og en liten kostnad knyttet til konti i elsertifikatregisteret.

Utvidelsen av overgangsordningen forutsetter en økning i elsertifikatkvotene. En økning i kvotekurven er nødvendig for å nå avtalens mål. Kostnaden for sluttbruker som følger av utvidelsen av overgangsordningen vil avhenge av prisen på elsertifikater. Prisen på elsertifikater i det norske elsertifikatregisteret (NECS) har fra januar 2012 til januar 2015 variert mellom NOK 15 øre/kWh og NOK 19 øre/kWh for den største delen av handelen. Det er imidlertid registrert handler opp mot NOK 28 øre/kWh. I henhold til Svensk Kraftmäklings prisnotering har gjennomsnittlig månedlig spotpris i elsertifikatmarkedet fra januar 2012 til januar 2015 variert mellom NOK

12 øre/kWh og NOK 21 øre/kWh. Utvidelsen av overgangsordningen omfatter allerede utbygde vannkraftverk som i utgangspunktet var lønnsomme og er ikke forventet å påvirke fremtidig elsertifikatpris. Dersom det legges til grunn en elsertifikatpris på 15-25 øre/kWh vil utvidelsen av overgangsordningen gi en ekstra finansieringsforpliktelse på i størrelsesorden 2,4 til 4,0 milliarder kroner (nåverdi over perioden 2016 til 2035 med kalkulasjonsrente på 4 prosent) eks. mva og administrasjonskostnader.

Kraftforbruk i raffinerier er trukket ut av det beregningsrelevante forbruket. Dette innebærer en reduksjon av beregningsrelevant mengde elektrisk energi og gir en økning i kostnad for de som omfattes av beregningsrelevant forbruk.

6 Merknader til endringsforslagene

Til § 8 Godkjenning av produksjonsanlegg

Departementet foreslår en endring i bestemmelsens *første ledd* bokstav b). Etter *bokstav b)* kan visse mindre vannkraftanlegg som hadde byggestart etter 1. januar 2004 bli godkjent som anlegg som kvalifiserer for rett til elsertifikater. Overgangsordningen utvides til å inkludere vannkraftverk med installert effekt under 10 MW med byggestart etter 1. januar 2004. Konsekvensene av en utvidet overgangsordning er ivaretatt i forslag til justering av elsertifikatkvotene, jf. avsnitt 4.4.

Av hensyn til forutsigbarhet for omfanget av produksjon under overgangsordningen foreslår departementet å innføre en frist for søknad om godkjenning for rett til elsertifikater for anlegg som inngår i overgangsordningen. Departementet vil fastsette fristen ved endring av forskrift om elsertifikater av 16. desember 2011 nr. 1398. I *tredje ledd* foreslås en tilføyelse i lovens ordlyd for å tydeliggjøre hjemmelsgrunnet for en slik bestemmelse. Foreløpig tas det sikte på å sette fristen til 1. april 2016. Aktørene vil bli oppfordret til å sende NVE søknad om godkjenning allerede fra tidspunktet for lovvedtak, slik at NVE kan begynne saksbehandlingen av søknadene. Vedtak om godkjenning vil imidlertid ikke kunne treffes før lovendringen er trådt i kraft. Det tas sikte på at lovendringene trer i kraft 1. januar 2016.

Fjerde ledd første punktum setter en sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater under ordningen. Nytt i bestemmelsen er at sluttdatoen endres, se nærmere omtale i avsnitt 4.2. For å redusere risikoen for prosjekter med planlagt idriftsettelse i 2020, vil departementet forlenge fris-

ten for når anlegg godkjennes for rett til elsertifikater med ett år. Fristforlengelsen vil ikke innebære at elsertifikatordningen innrettes for et større produksjonsvolum enn gjeldende mål i 2020. Anlegg som idriftsettes innenfor den fristforlengede perioden, vil ikke få utstedt elsertifikater i fulle 15 år, men for en avkortet tildelingsperiode for produksjon til og med utløpet av 2035.

Til § 17 Årlige elsertifikatkvoter

Bestemmelsen inneholder en tabell som viser de årlige elsertifikatkvotene. For det enkelte år angis elsertifikatkvoten som er et forholdstall som viser andelen elsertifikater som må annulleres for hver megawatttime beregningsrelevant elektrisk energi som er levert eller brukt. Fastsettelsen av elsertifikatkvoter er bestemmende for hvor stor etterspørselen etter elsertifikater vil bli. De årlige elsertifikatkvotene inngår i beregningen av omfanget av elsertifikatplikten for den elsertifikatpliktige.

Bakgrunnen for justeringen av de årlige elsertifikatkvotene er avvik i forventet og faktisk beregningsrelevant forbruk, utvidelsen av overgangsordningen og at kraftforbruk i raffineriene ikke skal omfattes av elsertifikatplikten.

Til § 18 Elsertifikatpliktens omfang

I departementets forslag til endring i elsertifikatkvotene er kraftforbruk i raffineriene holdt utenfor beregningsrelevant forbruk, jf. 4.3. Departementet anser raffineriene for å være kraftintensiv industriell virksomhet, og at det er hjemmel til å unnta kraftforbruket fra elsertifikatplikt etter loven § 18 annet ledd. Unntak gis ved endring av forskrift om elsertifikater § 19.

Til *første ledd* annet punktum foreslås en språklig klargjøring om avrunding av elsertifikat-

plikten omfang. Som det fremgår av lovens ordlyd skal elsertifikatplikten komme til uttrykk i et heltall. Et elsertifikat har benevnelse megawatttime, jf. loven § 3 bokstav a. En leverandør eller forbruker med beregningsrelevant mengde elektrisk energi får derfor elsertifikatplikten avrundet til nærmeste megawatttime, slik at plikten kommer til uttrykk i hele elsertifikater. Når det foreligger beregningsrelevant mengde elektrisk energi, skal elsertifikatplikten likevel omfatte minst ett elsertifikat.

Endringen innebærer en språklig forenkling av bestemmelsens ordlyd og medfører ikke realitetsendring.

Til *annet ledd* første punktum endres ordet «forbruksavgift» på elektrisk kraft til «avgift» på elektrisk kraft for å bringe ordlyden i samsvar med korrekt terminologi i avgiftsvedtaket. Endringen medfører ingen realitetsendring.

Til § 21 Avgift for manglende annullering av elsertifikater

Det er i dag ikke hjemmel til å fastsette rente på avgift for manglende annullering av elsertifikater etter loven § 21. Departementet anser dette for å være uheldig, da det kan oppmuntre til å påklage slike vedtak, for å få en rentefri betalingsutsettelse. Departementet foreslår som følge av dette å endre loven, slik at kravet om avgift på manglende annullering av sertifikater forfaller til betaling tre uker fra dato da vedtak om avgift ble sendt. Departementet foreslår at det skal svares rente etter forfall tilsvarende den til enhver tid gjeldende rente fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling (forsinkelsesrenteloven). Rentesatsen vil da være lik den som fastsettes halvårlig i medhold av forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd, første punktum.

Endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon)

Olje- og energidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon)

I	Beregningsår for elsertifikatkvoten	Elsertifikatkvoten
I lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater gjøres følgende endringer:	2015	0,088
§ 8 <i>første til fjerde ledd skal lyde:</i>	2016	0,119
Departementet skal etter skriftlig søknad fra innehaveren godkjenne produksjonsanlegg som kvalifiserer for rett til elsertifikater. Produksjonsanlegget må:	2017	0,137
a) ha hatt byggestart etter 7. september 2009,	2018	0,154
b) være et vannkraftverk med installert effekt <i>under 10 MW</i> som hadde byggestart etter 1. januar 2004, eller	2019	0,172
c) varig øke sin energiproduksjon med byggestart etter 7. september 2009.	2020	0,197
Produksjonsanlegg som nevnt i <i>første ledd</i> bokstav c skal godkjennes for så vidt gjelder økningen i produksjonen som følge av en investering.	2021	0,196
Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om godkjenning av produksjonsanlegg, herunder om <i>søknadsfrist</i> , byggestart, anlegg som vesentlig fornyes eller får betydelige endringer i rammebetingelser, og om beregning av og dokumentasjon for økt produksjon.	2022	0,196
Produksjonsanlegg som settes i drift etter 31. desember 2021, kvalifiserer ikke for rett til elsertifikater. Produksjonsanlegg som har mottatt statlig investeringsstøtte og som har hatt byggestart etter 7. september 2009, skal bare godkjennes dersom den mottatte investeringsstøtten tilbakebetales innen 30. april 2012. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om tilbakebetaling, herunder om renter.	2023	0,195
	2024	0,193
	2025	0,186
	2026	0,174
	2027	0,156
	2028	0,131
	2029	0,109
	2030	0,090
	2031	0,072
	2032	0,054
	2033	0,036
	2034	0,018
	2035	0,009

§ 17 skal lyde:

Den årlige elsertifikatkvoten for den elsertifikatpliktige er et forholdstall oppgitt i følgende tabell:

§ 18 første ledd annet punktum skal lyde:

Elsertifikatpliktens omfang skal avrundes til nærmeste megawatttime, likevel slik at det omfatter minst ett elsertifikat.

§ 18 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 18 annet ledd første punktum skal lyde:

Som beregningsrelevant mengde etter første ledd anses leveranser som nevnt i Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft § 1 slik det lyder for budsjettterminen 2011.

§ 21 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Avgiften forfaller til betaling tre uker etter at vedtak om avgift er sendt. Av avgift som ikke er opp-

gjort ved forfall, skal det svares rente med den til enhver tid gjeldende rentesatsen fastsatt i forskrift gitt med hjemmel i forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum, regnet fra forfall og til avgiften blir innbetalt.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

